ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਪਿੰਡ ਮੰਡ ਢਿਲਵਾਂ, ਜਿਲਾ ਕਪੁਰਥਲਾ ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਜ 13.7 ਹੈਕਟੇਅਰ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮਿਤੀ 14.9.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਈ.ਆਈ. ਏ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ,ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 13.02.2012 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ।

ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ :-

- 1 ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਪਰਥਲਾ ।
- 2 ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ, ਮਾਇੰਗ ਅਫਸਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ।
- 3 ਇੰਜ਼ ਸਤਿਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅੱਤਰੀ, ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨਿਅਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ, ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਜਲੰਧਰ ।

ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨਿਅਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ, ਜੋ ਕਿ **ਪਿੰਡ ਮੰਡ ਢਿਲਵਾਂ, ਜਿਲਾ ਕਪੂਰਥਲਾ** ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ ਹੈ ਦੀ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਹਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ । ਉਸ ਨੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਰਜੀ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਸ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਥੇ ਹਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਡਰਾਫਟ ਰੈਪਿਡ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰਅੰਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸਨਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਜਿਲ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਸਦ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਦਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, **ਜਲੰਧਰ** ਵਿਖੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਗੀਦਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੰਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਦਾ ਅਜੀਤ ਅਤੇ ਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਿਹਾਰ ਮਿਤੀ 19/1/2012 ਪ੍ਰਕਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੈਪਿਡ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਇਹਨਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ ਸਕਣ । ਇਸ ਤੋ ਬਾਅਦ ਮੈਸ: ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸਨ ਪ੍ਰਾ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੋਇਡਾ ਜੋ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਨ ਦੇ ਨੁਮਾਂਇਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਈ ਆਈ ਏ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਤੇ ਅਧਿਅਨ

ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ-ਕਮ ਮਾਇਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਦਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਦੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ।

ਮੈਸ: ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸਨ ਪ੍ਰਾ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੋਇਡਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ –

- 1 ਇਨਫਰਾਸਟਕਚਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਾਸਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਤਾ ਅਤੇ। ਬਜਰੀ ਆਦਿ ਜਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜਮੀਨੀ ਖੁਦਾਈ ਲੋੜੀਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਵਾਸਤੇ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇਕ ਸਾਈਟ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਥੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਤਜਵੀਜਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਨਜੂਰੀ ਲੈਣੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ।
- 2 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
  - ੳ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ **ਪਿੰਡ ਮੰਡ ਢਿਲਵਾਂ, ਜਿਲਾ ਕਪੁਰਥਲਾ** ਦੀ ਹੱਦਬਸਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਿਆਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਬਿਆਸ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ।
  - ਅ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੁਲ ਏਰੀਆ 13.7 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ ।
  - ੲ) ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ 6.6 ਲੱਖ ਰੂਪਏ ਹੋਵੇਗੀ ।
- 3 ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਟੇ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ । ਲਗਭਗ 22000 ਮੀ: ਟਨ ਰੇਤੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਯੂ.ਐ.ਐਫ.ਸੀ. ਕੋਡ 111 ਤਹਿਤ ਹੈ । ਖੁਦਾਈ 1.1 ਘਣਮੀਟਰ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਖੁਦਾਈ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਰਿੰਲਿੰਗ ਜਾਂ ਬਲਾਸਟਿੰਗ (ਧਮਾਕਾ) ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਖੁਦਾਈ ਬੇਹੱਦ ਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਲੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਡੰਘਾਈ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 3 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ।
- 4 ਬੇਸਲਾਈਨ ਡਾਟਾ ਜਮੀਨ, ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਅਵਾਜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ।
- 5 ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ:-
  - ੳ) ਹਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵ:- ਧੂੜ ਦੇ ਕਣ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਡਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਓਵਰਲੋਡਿੰਗ ਵਰਜਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ।
  - ਅ) **ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:** ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਸਿਰਫ ਨਦੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।
  - **ੲ) ਜਮੀਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:** ਜਮੀਨ ਉਤੇ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ । ਖੁਦਾਈ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਾਹ ਨੀਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਸਮਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
  - ਸ) ਅਵਾਜ ਪ੍ਰਭਾਵ:- ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭਾਰੀ ਮਸੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਥੋੜੀ ਬਹੁਤ ਅਵਾਜ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰਨ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਜਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ੲ) ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ:- ਨਦੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਕੰਟਰੋਲਡ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਨਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੇੜੇ ਲਗਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰੁਜਗਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰੇਗੀ।

6) ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਜਟ

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਰੁਦ	ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ (ਰੁਪਏ ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ)
1	ਹਵਾ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ	0.11
2	ਪਾਣੀ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ	0.08
3	ਸੋਰ ਪ੍ਰਦਸਣ ਕੰਟਰੋਲ ਵਸੀਲੇ	0.03
4	ਜਮੀਨ ਗੁਣਵਤਾ	0.03
5	ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ	0.02
	ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸਬੰਧੀ ਸਰਵੇ	
6	ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੈਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲੇ	0.06
	ਕੁੱਲ	0.33

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਸਰਵਜਨਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੋਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸਨ ਮਿਤੀ 14-09-2006 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਕੇ ਉਪਰ ਹਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੰਕਾਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਉਹਨਾ ਨੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾ ਵਲੋਂ ਮੰਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੰਕਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਮੋਟਰ / ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਇਸ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹਨਾ ਨੂੰ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲੰਕਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਲੋਂ ਹਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ/ ਸੰਕਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਵਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਦੋਰਾਨ ਜੋ ਤਜਵੀਜਾਂ / ਇਤਰਾਜ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ⁄ਵਿਚਾਰ ⁄ਬਿਆਨ	ਕੰਪਨੀ∠ਪੈਨਲ ਮੈਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ∠ ਸਪਸਟੀਕਰਨ
1	ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਮੰਡ ਢਿਲਵਾਂ, ਜਿਲਾ ਕਪੁਰਥਲਾ	 ਰੇਤਾ ਸਾਡੀ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੀ ਜਾਣੀ ਹੈ । ਸਾਨੂੰ ਜਮੀਨਾਂ ਦੇ ਖਸਰਾਂ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੇਤਾ ਚੱਕੀ ਜਾਣੀ ਹੈ । ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਰੇਤਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ 	ਮਾਇਨੀਗ ਅਫਸਰ, ਕਪੁਰਥਲਾ ਨੇ ਜਮੀਨ ਦੇ ਖਸਰਾਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ

		ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਆਉਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ । • ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਵਾਲੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚੋ ਰੇਤਾ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ ।	
2	ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਮੰਡ ਢਿਲਵਾਂ, ਜਿਲਾ ਕਪੁਰਥਲਾ	● ਰੇਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਜਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਟੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਮੀਨ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।	ਮਾਇਨੀਗ ਅਫਸਰ, ਕਪੁਰਥਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਜੇਕਰ ਰੇਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨਿਅਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਬਾਬਤ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਇੱਤਰਾਜ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਛੇ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੇਕਟ ਦੇ ਲਗੱਣ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਬੁਰੇ ਅਸਰ ਸਬੰਧੀ ਇੱਤਰਾਜ ਨੋਟ ਨਹੀ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਲ ਇੱਤਰਾਜ ਸੁਝਾਵ ਹੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੇਕਟ ਸਬੰਧੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰੀਜਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕਮ ਸੁਪਰਵਾਈਜਰ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਹੀਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋਈ ।

(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ) ਐਡੀ.ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ (ਇੰਜ. **(ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ)** ਮਾਇੰਗ ਅਫਸਰ, ਕਪੁਰਥਲਾ। (ਇੰਜੀ. ਸਤਿਆਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਸਹਾ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦਸ਼ਣ ਰੁੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ, ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਜਲੰਧਰ। Proceedings of the Public Hearing conducted on 13.02.2012 at 10.00 a.m. in connection with application filed by Department of Industries & Commerce, Govt. of Punjab, for obtaining environmental clearance under EIA Notification dated 14/9/2006 for the mining site at Village Mand Dhilwan, Distt. Kapurthala.

The following were present to supervise the proceedings:-

- Sh. Gurmail Singh Sandhu, Additional Deputy Commissioner, Kapurthala.
- 2. Sh. Kuldeep Singh Chahal, Mining Offcer, Kapurthala
- Er. Satyajeet Singh,
   Asstt. Environmental Engineer,
   Punjab Pollution Control Board,
   Regional Office, Jalandhar.

The Assistant Environmental Engineer, Punjab Pollution Control Board, Regional Office, Jalandhar welcomed the Supervising-cum-Presiding Officer and people from adjoining Towns/Villages who came to attend the public hearing for mining sites in the revenue estate of Village Mand Dhilwan, Distt. Kapurthala. He apprised the public about the requirement of conducting the public hearing before grant of environmental clearance under EIA Notification no.1533 (E) dtd.14.9.2006 of the Ministry of Environment and Forests, Govt. of India, New Delhi. He also brought into the notice of public that the Department of Industries & Commerce, Govt. of Punjab has submitted copies of draft rapid EIA report alongwith the Executive Summary of the same and a copy of each such document was placed in the office of Deputy Commissioner, Kapurthala; Zila Parishad, Kapurthala; General Manager District Industries Centre, Kapurthala; Executive Officer, Municipal Council, Kapurthala, Regional Office of MOEF at Chandigarh and Regional Office, Jalandhar of the PPCB for access to the public and other stakeholders. He further brought out that a notice of public hearing was published in two prominent newspapers namely, Ajit on 19/1/2012 and in The Tribune on 19/1/2012 to make the public aware of the date, time & venue of the public hearing and about the places/offices where the public could access the draft EIA report and its Executive Summary report before the said hearing. Thereafter, he requested the representative of the M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida, Consultant of Department of Industries & Commerce to elaborate about the main features of the project and the draft EIA study report. The Mining Officer, DIC, Kapurthala gave details of the land in question i.e. its Khasara Numbers and locations etc.

- S. Kuldeep Singh of M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida engaged by Department of Industries & Commerce, for conducting the EIA study for this project brought out the details of the project before the public as under:-
- 1) The development of the infrastructure is based upon the building materials such as sand and gravel for which controlled mining at the source is required. Govt. of Punjab has to allot / earmark the various sites from which the mining of minerals has to be undertaken. Accordingly, this site is also one of such site from where mining is to be carried out, hence the environmental clearance is required.

2) PROJECT DESCRIPTION

- A) The mining site of the project is in HB of **Village Mand Dhilwan, Distt. Kapurthala** near Beas which is connected with State Highway as well as Railway Station.
- (B) The total area of the proposed site is 13.7 ha.
- (C) The estimated project cost is Rs. 6.6 lacs.
- 3) The land of the mining site will be with the State Government on lease. There will be approx. 22000 metric ton of sand mining with UNFC code 111. The mining will be carried out by excavator of 1.1 cubic meter capacity. No drilling or blasting will be carried out at the site and the mining will be with simplest procedure of lifting the material and loading to the vehicles mechanically. The mining will be done with working depth of 3 m BGL.
- 4) Baseline data has been collected with respect to land, water, air, ecological and noise in the area of 10 km radius surrounding the site.
- 5) Mitigation measures for different Environment parameters:
  - A) Air Environment: The dust emitting will only be possible from the movement of the vehicles for which water spraying will be carried out on the road. Overloading of vehicles will be avoided.
  - B) Water Environment:
  - There will be no degradation of water quality, only natural flow of the river will be maintained.
  - C) Soil Environment:
  - The mining will not effect in any way the quality of the soil as the level of the area lowered by the mining will be compensated by the flowing river, during rainy season.
  - D) Noise Environment:
  - There will be no heavy machinery to be used in the mining, the possible noise will be from movement of vehicles only.
  - The movement of vehicles will be restricted to the day time only with minimum use of horns.

E) Social Aspects

- River channel will be controlled and protection of banks will lead to safety of adjoining agricultural land.
- Employment will be generated hence improvement of socio-economic aspects of the area.
- 6) Budget for Implementation of Environmental Management Plan

S.No	Items	Cost to be incurred (in Lac/annum)
1.	Air quality monitoring	0.11
2.	Water quality	0.08
3.	Ambient Noise level	0.03
4.	Soil Quality	0.03
5.	Socio Economic condition of local population, physical survey	0.02
6.	Manpower of environmental cell	0.06
	Total	0.33

Thereafter, the Assistant Environmental Engineer brought into the notice of public present at the venue of hearing that as per the provision of EIA notification dated 14.9.2006 as amended time to time, the persons present at the venue may seek information or clarifications on the mining site from the project promoter/consultant. It was also brought into the notice of the persons present there that the information or clarifications sought by them and reply given by the project promoter will be recorded in the proceeding of the hearing, which will be sent to the Ministry of Environment & Forests, for further consideration. Accordingly, he requested the persons present in the hearing to seek information or clarifications on the project one by one.

Thereupon, the detail of the information/ clarifications raised by the persons present at the venue of hearing and the reply given by the consultant of the industry / project proponent is as under:

S. No	Name of the person	Questions/ query / statements of the person	Reply / clarification given by the company/ panel member
1	Sh. Sukhwinder Singh, Village Mand Dhilwan, Distt. Kapurthala	 Mining shall be carried out in our personal Property. There is no govt. land in the river site. Please gave us detail/photocopy of khasra nos. in which sand mining shall be carried out. Illegal mining has already 	 Sh. Kuldeep Singh Mining Officer, Kapurthala give the detail of the khasra nos. and photocopies ofhte khasra nos. to the peoples who are present in the public hearing. He also told to the people firstly the mining shall be

		•	been carried out by unscientifically so, the flow of the water of the river is turned towards our village so there is a danger of flood to the nearby villages. The illegal mining is already been carried out by the dera beas which causes loss to our personal properties.		carried out in the govt. land but in case of if the mining shall be carried out in the personal property of the peoples then Rs.20/per ton shall be given as compensation amount to the owner of the land.
2.	Sh. Tarlochan Singh, Village Mand Dhilwan, Distt. Kapurthala	•	We agreed this point that the mining shall be carried out in the govt. land but if during this process the private property is covered in this project then what will do?	•	Sh. Kuldeep Singh mining officer answered that firstly the mining shall be carried out in the govt. land but in case of if the mining shall be carried out in the personal property of the peoples then Rs.20/per ton shall be given as compensation amount to the owner of the land.

Assistant Environmental Engineer requested that the public hearing for any objection for the proposed mining project. But the public present in the hearing disagreed with the proposed project, even their queries/objections were rightly answered.

The public hearing ended with vote of thanks to Presiding Officer-cum-Supervisor and the public present in the hearing.

(**Sh. Gurmail Singh)**Add. Deputy Commissioner.
Kapurthala.

(Kuldeep Singh Chahal) Mining Officer, Kapurthala

(Er. Satyajeet Singh) Asstt Environmental Engineer,
Pb. Pollution Control Board,
Regional Office, Jalandhar.